

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Медіадидактика»

Курс за вибором

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)
Середня освіта (польська мова і література)
Спеціальність 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
014.02 Середня освіта (польська мова і література)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальнотеоретичний курс
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Прокопів Любов Миколаївна
Контактний телефон викладача	0995234550
E-mail викладача	liubov.prokopiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.2 Цикл вільного вибору студента Blended Learning – викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, онлайн консультування і т.п.
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю Середа-15/00 – 16/00. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (+380671719054) в робочі дні з 9.30 до 17.30
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Медіадидактика» спрямована на формування компетентності студентів у галузі сучасних медіатехнологій та технологій їх використання в освітньому процесі Нової української школи шляхом через розкриття дидактичного змісту мультимедіа, здатностей до технологізації методик викладання української та зарубіжної мови та літератури, активно-діяльнісного інтерактивного підходу до організації занять, володіння методичними технологіями медіадидактики та електронними навчання.</p> <p>Програма курсу «Медіадидактика» детально розкриває освітній практичне впровадження медіадидактики, науково обґрунтовує її сутність, сприяє вивченню закономірностей, принципів, методів й організаційних форм навчання із звикористанням медіа. Перед студентами ставляться завдання використання інноваційних технологій навчання, здатностей використовувати медіаресурси для підвищення ефективності організації й конструювання освітнього процесу загальноосвітньої школи.</p> <p>Курс сприятиме здобуттю студентами теоретико-практичних засад медіаосвіти і медіаграмотності, формуванню медіакультури та медіакомпетентності як процесу розвитку особистості на основі знань засобів масової комунікації (медіа). Освітній контент навчальної дисципліни передбачає оволодіння студентами медіаосвітніми технологіями навчання, сучасною комп'ютерною та медійною технікою, засобами телекомунікаційного зв'язку, інструментальними програмними засобами, що забезпечують інтерактивний інформаційно- дидактичний супровід сучасних технологій навчання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - Мета вивчення дисципліни: ознайомити студентів з інноваційними трендами та особливостями розвитку медіадидактики, розкрити потенційні можливості медіа та інноваційних технологій з метою їх застосування в освітньому просторі загальноосвітньої школи, забезпечити підготовку майбутніх педагогів ефективної роботи у медіапросторі, сформувати основи медіаграмотності та медіакомпетентності; формування медіакомпетентностей на засадах медіаосвіти, медіаграмотності та медіакультури. - Завдання: – сформувати - загальні та фахові компетентності : - генерувати нові ідеї з курсу медіадидактика (креативність); - виявляти, вирішувати проблеми, у інформаційному та медіапросторі; - розробляти та управляти індивідуальними та груповими проектами; 	

- здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем медіадидактики та реалізовувати їх в під час навчання української та зарубіжної мови та літератури;
- планувати, організовувати та здійснювати мультимедійний супровід освітньої діяльності педагога;
- проводити мультимедіа заняття на відповідному рівні;
- обирати інноваційні медіа ресурси та застосовувати медіаосвітні технології в освітньому процесі ЗОШ.

4. Результати навчання (компетентності)

- визначати основні завдання сучасних медіаосвітніх технологій;
- аналізувати категоріальний апарат медіадидактики та її зв'язки з іншими навчальними дисциплінами;
- творчо застосовувати технології медіадидактики у ЗОШ;
- володіти основами інформаційного менеджменту у професійній діяльності вчителя;
- знати правила безпечного Інтернету та способи боротьби з кібербулінгом;
- орієнтуватися у способах використання медіа в освітньому просторі ЗОШ;
- розуміти логіку підготовки та проведення мультимедійного уроку і;
- розуміти сутність медіадидактики як конструкта навчання української та зарубіжної мови та літератури.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин 90
лекції	18
практичні/семінарські заняття	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	014.01 Середня освіта (українська мова і література) 014.02 Середня освіта (польська мова і література)	3	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконан ня
				%	
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Медіадидактика як нова дисципліна в сучасному освітньому просторі загальноосвітньої української школи					

<p>Тема 2. Медіадидактика – інноваційний розділ дидактики XXI століття Історичний дискурс походження та значення терміну «медіадидактика» Категоріальний апарат медіадидактики та її зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Методи, технології форми, принципи, функції медіадидактики у загальноосвітній школі. Основні завдання медіадидактики в контексті вимог Концепції НУШ</p>	<p>Лекція-презентація</p>	<p>1,2,3,4, 10,12,18</p>	<p>Відео-презентація (2 год.) Проблемні завдання Випереджаюче навчання: 1. Аналіз «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні». 2. Інтеграція медіа в освітній простір навчальних курсів (українська мова і література, польська мова і література тощо).</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
<p>Тема 3. Медіаосвіта та медіаграмотність - основні складові медіакомпетентності вчителя-філолога Основні теорії походження медіадидактики. Сутність поняття «медіаосвіта». Медіаграмотність, медіакультура та медіакомпетентність педагога. Складові медійно-інформаційної грамотності вчителя філологічної освіти. Критичне мислення як складова медіакомпетентності сучасного вчителя-філолога</p>	<p>Проблемна лекція.</p>	<p>2,4,8, 10, 17,18</p>	<p>Переглянути презентацію (2 год.) Проблемні завдання: 1. Охарактеризуйте мету та завдання медіадидактики 2. Показники критичного мислення? 3. Розкрийте сутність поняття «складові медійно-інформаційної грамотності педагога»</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>

<p>Тема 4. Медіапростір освітнього закладу Організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу. Сутність, цілі та завдання медіапростору вчителя філолога. Медіаосвітній простір освітнього закладу як чинники формування та розвитку особистості. Провідні форми, методи та технології медіавиховання. Методичні прийоми організації медіапростору</p>	<p>Лекція-дискусія</p>	<p>1,3,4, 8,10, 11,14, 15, 18, 19</p>	<p>Переглянути презентацію (2 год.) Проблемні завдання: 1. Аналіз форм та методів медіавиховання. 2. Розкрийте умови реалізації методичних прийомів організації медіапростору в НУШ.</p>	<p>5 балів – розробка квесту, оцінюється групова робота</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
<p>Тема 5. Інтернет у професійній діяльності педагога Історія виникнення Інтернету та сучасний стан його розвитку Епоха інтернету: нові освітні ресурси та ризики застосування. Роль Інтернету у житті людини. Інтернет і права людини. Етика в Інтернеті. Безпечний інтернет: як захистити дітей від кібербулінгу. Кібербулінг або віртуальна агресія</p>	<p>Лекція-презентація з елементами дискусії</p>	<p>1,4,8, 10, 12,16,18</p>	<p>Перегляд презентації, відеосюжету (2 год.) Проблемні завдання та запитання. 1. Історичні аспекти виникнення Інтернету. 2. Етика в Інтернеті.</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
<p><u>Змістовий модуль 2.</u> Інтеграція медіатехнологій в освітній процес загальноосвітньої школи</p>				<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
<p>Тема 6. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій Особливості організації мультимедійних уроків у школі. Навчальні цілі та завдання мультимедійного уроку Алгоритм мультимедійного уроку. Характеристика етапів уроку Переваги та недоліки мультимедійного уроку Техніка зворотнього зв'язку на мультимедійному уроці Використання електронних медіа в структурі мультимедійного уроку.</p>	<p>Лекція. Лекція-презентація</p>	<p>1,4,8,9, 10,12</p>	<p>Перегляд презентації (2 год.) Проблемні ситуації. 1. Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання 2. Методика використання мультимедійних технологій</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>

<p>Тема 7. Використання форматів медіа в освітньому загальноосвітньої школи від час вивчення української та польської мови та літератури Поняття про медіа-текст та його види. Схема дослідження медіатекстів Використання комп'ютерних технологій на уроках у ЗОШ (інтерактивні комп'ютерні флеш ігрові вправи, інтелектуально творчі завдання). QR-коди та можливості їх використання в освітньому процесі навчання. Створення ментальних карт як інтерактивна форма роботи на уроці. Креолізовані тексти та їх види.</p>	<p>Лекція. Лекція-презентація з елементами випереджаючого навчання</p>	<p>1,4,8, 10,19</p>	<p>Перегляд презентації (2 год.) Проблемні завдання: 1. Опишіть медійні ресурси для вчителя-філолога. Запропонуйте алгоритм застосування цифрових технологій в освітньому процесі .</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
<p>Тема 8-9. Застосування ігрових медіатехнологій під час викладання української мови та літератури (зарубіжної літератури тощо) Сутність відеоігор, їх місце в індустрії розваг Історія розвитку, регулювання розповсюдження відеоігор Класифікація відеоігор (комп'ютерні ігри, медіа-ігри, ігри для приставок, мобільних телефонів) Мультимедійність освітнього процесу Геймерство.</p>	<p>Лекція</p>		<p>Відео-презентація Проблемні завдання. Геймерство як соціальна проблема. Освітньо-виховний потенціал комп'ютерних ігор</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції .</p>
Практичні заняття					
<p>Практичне заняття 1. Тема 1. Освітній інструментарій медійно-інформаційної грамотності педагога</p>	<p>Практичне заняття, 2 год</p>	<p>1,3,4,5, 6,8,10,11, 18, 19</p>	<p>Індивідуальне творче завдання (ІТЗ) (2 год.)</p>	<p>5 балів – теоретичне питання; 5 балів - практичні завдання</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Практичне заняття 2. Тема 2. Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору української школи</p>	<p>Практичне заняття, 2 год</p>	<p>1,4,8, 10, 13,19</p>	<p>Індивідуальне творче завдання (ІТЗ) (2 год.)</p>	<p>5 балів – теоретичне питання; 5 балів - практичні завдання</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

Практичне заняття 3. Тема 3. Інформаційний менеджмент у професійній діяльності вчителя української школи	Практичне заняття, 2 год	1,4,8, 10, 13,18	Індивідуальні творчі завдання (ІТЗ) (2 год.)	5 балів – теоретичне питання; 5 балів - практичні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Практичне заняття 4. Тема 4. Моделювання структури уроку з елементами медіаосвітніх технологій	Семінар. Практичне заняття з елементами тренінгу	1,4,6,7, 8,12,15	Груповий проект «Види та типи проектів з філології» (2 год.)	5 балів – теоретичне питання; 5 балів - моделювання уроків	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Практичне заняття 5. Тема 5. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому просторі. освітньому процесі початкової школи	Практичне заняття, 2 год	1,4, 8, 10,18,19	Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання. (2 год.)	5 балів – теоретичне питання; 5 балів - розробка ігрової технології	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Практичне заняття 6. Тема 6. Технології аналізу медіатекстів «Досліджуємо медіа».	Семінар-практикум	1,2,4 8, 10, 15	Розробка медіатекстів.	5 балів – створення і розробка медіатекстів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Практичне заняття 7-8 Тема 7. Технології створення та використання презентацій на уроках з фаху.	Семінар-практикум	1,4, 8,10,13, 14, 15	Перегляд презентації (2 год.) Проблемні завдання, практикум.	5 балів – створення і розробка презентації на згадану тему	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Практичне заняття 9-10 Тема 9-10. Технологічно-педагогічний інструментарій створення шкільного сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів педагогів та учнів Технологія та техніка створення шкільного медіа-сайту. Види електронних портфоліо педагога. Алгоритм роботи з медіакейсами. Ефективні моделі проведення он-лайн заходів: освітній вебінар, віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи, відеотренажер.	Практико-зорієнтований семінар	1,2,4 8, 10, 15	Проекти електронного портфоліо, медіа-кейсів педагогів та учнів	5 балів – створення і розробка інструментарій створення шкільного сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів педагогів та учнів підсумкові тести – 30 балів.	Протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, підготовка творчих завдань. Форма контролю: залік. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою
-----------------------------------	--

	оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу.
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (1-20 балів)
Практичні (семінарські) заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою (Передбачає виконання тестових завдань, практичних творчих завдань, усних і письмових відповідей). Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 .Виступи на семінарських заняттях (за заняття від 1- до 5 балів кожне) – 1-35 балів; Результати тестування по темах (1-5 балів за тест за змістовий модуль) – 1-20 балів; Оцінювання індивідуальних творчих завдань 1-5 балів. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 5.
Умови допуску до підсумкового контролю	Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Загальні 100 балів включають: 35 балів за семінарські заняття 15 балів за самостійну роботу; 20 балів тестування підсумкове 30 балів за підготовку і захист підсумкової проектної роботи.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, вул. Бандери, 1 каб.510. (0342) 57-00-11, https://kpibs.pnu.edu.ua kstuparyuka@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Проведення інтерактивних занять з викладачами інших ОП
Контактна інформація викладача	liubov.prokopiv@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобіганняплагіату . Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. Пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального
--------------------------	---

	плану, передбачені в Положеннях про ОП. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).
Пропуски занять (відпрацювання)	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студент зобов'язаний відпрацювати пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять у порядку, передбаченому відповідними Положеннями впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. Додаткові бали Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про Освітню програму» чи за особливі успіхи в отриманні знань. Неформальна освіта Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» передбачає можливість зарахування неформальної освіти

8. Рекомендована література

Основна:

1. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : *навчально-методичний посібник*. Київ: Міленіум, 2018. 440 с.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) (2016) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/> kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya
3. [Драйден Г., Вос Дж. "Революція у навчанні"](#) / Переклала з англійської - Мирослава Товкало. Київ 2011. 542 с.
4. Литовченко І. В., Максименко С. Д., Болтівець С. І. Діти в Інтернеті: Як навчити безпеці у віртуальному світі: *посібник для батьків*. Київ: Видавництво ТОВ «Видавничий Будинок «Аванпост-Прим», 2010. 48 с.
5. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : *посібник для вчителя* / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.
6. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: *навчальний посібник* / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є.Голубева, В. В. Різун та ін. Київ: Міленіум, 2009. 440 с.
7. Медіаосвіта. *Енциклопедія освіти* / головний ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. С. 481–482.
8. Медіаосвіта та медіаграмотність: *підручник* / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
9. Основи медіаграмотності: *навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас*. Плани-конспекти уроків / за ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк, О. П. Мокрогуза. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 190 с. 12.
10. Практична медіаосвіта: авторські уроки: *збірка* / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна Череповська Н. Візуальна медіакультура учнів ЗОШ. Київ, 2010. С.112–125.
11. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: *підручник для вчителя/ Сінді Шейбе, Фейс Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова*. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси. 2014. 319 с.